
KRÓNIKA

DÍJAK

KRESZNERICS-DÍJ – A közelmúltban a magyarországi Celldömölkön Kresznerics Ferenc Országos Anyanyelvi Versenyt rendeztek, s ennek keretében a szervezők különdíját, a Kresznerics-díjat Hódi Éva, az adai Szarvas Gábor Nyelvművelő Egyesület elnöke és Szabó Szabados Ilona alelnök A haza és a nyelv szellemében Ada és Celldömölk kapcsolatának gondozásával érdemelték ki.

MEGJELENT

Ács Károly: *Megszólítások. Versek 1999–2003.* Logos Grafikai Műhely, Tóthfalu, 2004

Czúszó Dezső: *Könyörgésünk színhelyei II.* Életjel Könyvek 107, Szabadka, 2004

Magyar László: *Tovattűnő évszázadok.* Iratvállaló V. Életjel Könyvek 109, Szabadka, 2004

Molnár Tibor: *Zenta és Magyarkanizsa községek II. világháborús hősi halottjai.* Dudás Gyula Múzem- és Levéltárbarátok Köre. Zenta, 2003

Szögi Csaba: *Drót.* 22-esem csapdája. Regény. zEtna–Képes Ifjúság, Zenta–Újvidék, 2004

RENDEZVÉNY

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ ÉS KIÁLLÍTÁS – Május 6-án a Zentai Alkotóházban bemutatták Tari István *Kiadó a keresztút* című verseket és képverseket tartalmazó kötetét, és megnyitották a költő/képzőművész legújabb grafikáinak kiállítását. A hagyományos író-olvasó találkozótól eltérően ez alkalommal nem a beszélgetésen volt a hangsúly, hanem a vers és a dal, valamint a hozzá kapcsolódó képi megfogalmazás került előtérbe. Jelen volt Bordás Győző, a kötet szerkesztője. A hagyományos formában írott verseket az óbecsei A Prima Vista együttes a muzsika hangján is megszólaltatta.

A 75. BUDAPESTI ÜNNEPI KÖNYVHÉTÉRŐL – Június 3-a és 7-e között rendezték meg Budapesten a hagyományos, immár 75. Ünnepi Könyvetet, amelyen a kiadók több mint háromszáz új címszavat kínáltak. Műfaji besorolás szerint antológákat, szépirodalmi műveket, külföldi fordí-

tásirodalmat, gyermek- és ifjúsági könyveket, továbbá irodalmi esszét és publicisztikát, irodalomtörténetet, nyelvészetet, néprajzot, filozófiai, szociológiai és történelmi munkákat, kultúrtörténeti és művelődéstörténeti kiadványokat, néprajzi jellegű könyveket, művészeti albumokat, valamint olvasmányos, szórakoztató kiadványokat. A vajdasági magyar szerzők művei közül ott volt Sinkó Ervin életműsorozatának legújabb kötete, Bordás Győző *Katonaszökevény* című regénye, Tari István *Kiadó a keresztút* című verseskönyve, Jung Károly *Elbeszélés és éneklés* című folklórisztikai tanulmánykötete, a Hajnal Virág–Papp Richárd szerzőpáros *„Mint leveleket a vihar . . .”* című kulturális antropológiai és Németh Ferenc *A nagybecskereki sajtó története (1849–1918)* című tanulmánykötete, valamint folyóiratunk, a *Híd* május–júniusi ünnepi és a júliusi, Bori Imre-emlékszáma is. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése által szervezett rendezvény, amely ezúttal új színhelyen, a budapesti bazilika előtti Szent István téren zajlott, általános megítélés szerint a kedvezőtlen időjárás ellenére is igen sikeres volt.

ALEKSANDAR TIŠMA-KONFERENCIA – Június 10-én és 11-én a Matica srpskában nemzetközi konferenciát tartott Aleksandar Tišma munkásságáról. Az első nap délelőttiűn Tišma fő témáiról és íráskonceptiójáról volt szó, főképp a zsidósághoz fűződő viszonyáról, a társadalomról és a szerelemről alkotott képéről, a közép-európai látásmódról. Délután konkrét művekről szóló előadásokat hallgathattak az érdeklődők. Nem tekintettek el azonban a naplók és önéletrások elemzésétől sem. A második nap témája Tišma nemzetközi fogadtatása, prózájának idegen nyelven való megszólalása volt. Tišma különösen ápolta kapcsolatát a magyar kultúrával, sok köny-

ve olvasható magyarul, ugyanakkor ő fordította szerbre Kertész Imre *Sorstalanságát*. Erről tartott előadást Bányai János, az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékének vezetője. A magyar fordításokról Faragó Kornélia adott elő, és érkezett még Végel László. Konrád György nem tudott részt venni a konferencián, de frását elküldte, így az ő tanulmányának felolvasásával nyitották meg az előadások sorát.

MEGEMLEKEZÉS BÖRCsök ERZSÉBETRŐL – A Vajdasági Magyar Nyelvművelő Egyesület május 12-én emlékezett meg Börcsök Erzsébetről az író születésének 100. évfordulóján. A temetőlátogatást követően a Vajdasági Írók Egyesületének dísztermében tartott megemlékező összejövetelt a Börcsök Erzsébet Emlékbizottság. Ezen Hózsa Éva egyetemi tanár olvasta fel értekezését, amit az író egyes műveiből vett részletek előadása követett. Végül Börcsök Erzsébet nagy formátumú fotóportréját – a Magyar Szó ajándékaként – az írók arcképcsarnokába helyezték el. (Hózsa Éva értekezése a Kérdések és válaszok rovatban olvasható.)

KÖNYVVÁSÁR SZABADKÁN – Május közepén több ezer szerb és magyar kiadvány közül válogathattak a szabadkaiak a város főterén megrendezett könyvvásáron. A vajdasági magyar könyvkiadók standján mintegy 700–800 címszót kínáltak. A Forum, az Agapé, a Logos és az Életjel korábbi és legújabb kiadványai mellett magyarországi behozatali könyvekkel is kedveskedett az olvasóknak a Pannon Média könyvterjesztő vállalat.

TALÁLKOZÁSOK BEZDÁNBAN – A Berta Ferenc Zsebszínház május közepén Bezdánban tartotta meg rendezvényét, melynek keretében Bence Erika *Ibolya utca* című legújabb novelláskötetének bemu-

tatójára került sor a Vén Diófa vendéglőben. A könyvbemutatót Nagy Emília festménykiállításának, illetve Zábó Illés fotókiállításának megnyitója előzte meg. A festőnőről Foki István, a helyi Petőfi Sándor ME elnöke beszélt, míg a fotóművészről a Találkozások vendége, Bence Erika. A Találkozások házigazdája Fekete J. József volt.

TARI ISTVÁN ZOMBORBAN – Május 25-én Tari István volt a Találkozások vendége a zombori Magyar Polgári Kaszinóban. A Berta Ferenc Zsebszínház sorrendben 28. hagyományos művelődési összejövetelén az író és grafikus grafikái voltak megtekinthetők a rendezvény képzőművészeti részében. Ezt követően Fekete J. József, az est házigazdája beszélgetett el a vendéggel, s ezúttal is föllépett a Zsebszínház kisegyüttese.

SZÍNHÁZ

KÉS A TYÚKBAN – David Harrover *Kés a tyúkban* című szövegéből állt össze – Kovács Frigyes, a magyar társulat igazgatója és Fekete Péter rendező munkájának, illetve Varró Dániel fordításának köszönhetően – a szabadkai Népszínház májusi bemutatójának darabja. A szövegekönyv csodálatos, lírai, stilizált, vagyis nem mindennapi. Dramaturg Brestyánszki Boros Rozália volt. A darab szereplői Vicei Natália, Csernik Árpád és Katkó Ferenc. Zene Bakos Árpád.

A JÓZANOK CSENDJE – Május 21-én az Újvidéki Színházban vendégszerepelt a belgrádi Nemzeti Színház. *A józanok csendje* című előadásával, melyet Mezei Kinga rendezett. Negyven év után először rendezett vajdasági magyar rendező Belgrádban. A Csáth Géza művei alapján készített színházi előadásban Slobodan Bešić, Zlatija Ivanović, Nenad Maričić, Igor Đorđević,

Miloš Đorđević és Miloš Anđelković játékát láthatta a közönség.

A GYERMEKSZÍNHÁZAK XI. NEMZETKÖZI FESZTIVÁLJA – A Szabadkán megtartott Gyermekszínházak XI. Nemzetközi Fesztiváljának eredményei: a nagydíjat a kecskeméti Ciróka Báb-színház *Arnyak színháza* című produkciójának ítélte oda a nemzetközi zsűri. Rumi László az említett előadás színpadra állításáért kérdelemte a legjobb rendezésért járó díjat. Eva Farkašova szlovákiai képzőművész a szabadkai Gyermekszínház *A brémai muzikusok* szerb nyelvű előadásának maszk- és jelmezterveiért részesült elismerésben. Szilva Bacšvarova bolgár képzőművész az újvidéki Ifjúsági Színház *Hupikék Péter* című előadásának bábjaiért vehette át a kitüntetést. A zsűri különdíjban részesítette a hannoveri társulat *Kék szék* című előadását a darab korszerű megközelítéséért. E német társulat zenei anyagáért is elismerést kapott. Meczner János magyar, Zvonko Festini horvát és Miroslav Radonjić hazai zsűritag döntése értelmében a következő művészek részesültek színészi díjban: Elina Agejeva (Szentpétervár), Mihail Habelitz (Hannover), Saša Latinović és Slobodan Ninkov (Újvidék), Sanja Vinković (Belgrád – Duško Radović Gyermekszínház), Radovan Vujović (Belgrád, Boško Buha Gyermekszínház).

49. STERJA JÁTÉKOK – Újvidéken a június 6-án zárult Sterija Játékokon a svájci lausanne-i Vidy Teatar társulata kapta a fődíjat. Dušan Kovačević *A profi* drámájának előadásával érdemelték ki a legjobb produkciónak járó díjat, Laurence Calame a legjobb rendezői, valamint Peter Wilkinson a legjobb díszlet díját. A belgrádi Atelje 212 Biljana Srblijanović *Amerika*, második rész című előadásának rendezője, Dejan Mijač is három díjjal távozott. Svetozar

Cvetković és Aleksandra Janković színészi alakításukért kaptak díjat. A podgoricai Népszínház előadása szintén három díjat kapott – Mirko Kovač Alcsászár c. előadásáért Branislav Mićunović rendezésében Branimir Popović színészi alakításáért, Alan Hranitelj kosztümtervezéséért és Lyupcso Konsztantinov zenéért. A poznani Lengyel Színház Rafal Sabara rendezésében Milena Marković Vágányok c. drámája pedig két díjat kapott. Ewa Szumska színészi alakításáért és Milena Marković a Sterija különdíját a kortárs drámaszövegéért. A zsűri Nikita Milivojević rendező (előnök), Kalina Sztefanova szófiai színikritikus, Miodrag Krivokapić színész, Ksenija Radulović dramaturg, Angelina Atlagić kosztüm- és díszlettervező volt. A díjazottak tiszteletére a belgrádi Jugoszláv Drámai Színház Shakespeare A velencei kalmár című drámáját adták elő.

TANYASZÍNHÁZ '04 – Július 25-én indult útjára a Tanyaszínház. Az idei előadás Kárpáti Péter *Tótféri* című darabja, melynek bemutatójának helyszíne immár hagyományosan Kavilló. Tótféri születésének története mitikus elemekre épül. A darab rendezője Puskás Zoltán, rendező-asszisztens Balázs Áron, dramaturg Gyarmati Kata, koreográfus Böbis László. Akik pedig a húsz vajdasági helységben a közönség elé varázsolják a történetet: Atyám Teremtőm Varga Tamás, Szempétör Huszta Dániel, Szögén Asszony Elor Emina, Bogdány Sirmer Zoltán, Tótféri Soltis Lehel, Doktor Pongó Gábor, Julika Ferenc Ágota, Bénga Mikes Imre, Pistyom Béres Márta, fődisznók Molnár Róbert és Mészáros Árpád, disznók kara Erdély Andrea, Vágó Krisztina, Táborosi Margaréta, Kardos Krisztián, Linka Csaba. Plakát Markulik Balázs, jelmez Ferenc Judit és Juhász Valéria, fény-hang Kőrösi Iván, koordinátor Magyar Attila.

KIÁLLÍTÁS

MÁJUSI TÁRLAT – Tavasz és nyári virágzást idéző kiállítás nyílt május 17-én a zentai Alkotóházban. Oláj Ibolya csókai festő önálló kiállításának képei főként rózsákat és napraforgókat ábrázolnak, friss, fűszeres, virággillatos levegőt árasztanak magukból. Tripolszki Zsuzsanna nyitotta meg a kiállítást.

TERMÉSZETES ANYAGOK

A BESZÉLŐ FA – Május végén nyílt meg Topolyán a művelődési otthon kiállítótermében a vajdasági amatőr csont- és fafaragók *A beszélő fa* című kiállítása. A tárlatot Raj Rozália, a Vajdasági Folklor-központ titkára nyitotta meg.

NÉMETH MÁTYÁS KIÁLLÍTÁSA – Németh Mátyás fotó- és festőművésznek akvarell technikával készült képeiből nyílt kiállítás június elején Topolyán a művelődési otthon kiállítótermében. Az alkotót Náray Éva mutatta be, és ajánlotta képeit a látogatók figyelmébe: a vajdasági táj megörökítésére törekszik, olyan nagy szeretettel, ami páratlan a vajdasági fotóművészetben. Festőként, érdekes módon olyan technikához nyúlt, az akvarellhez, ami ugyancsak bizonyos módon a pillanat művészete. Egy letűnőben lévő táj képei ezek, olyan nyugodt pillanatok, melyekből manapság mind kevesebb jut nekünk.

HANGVERSENY

XXVIII. BÁRDOS LAJOS ZENEI HETEK – Június 5-én az óbecsei belvárosi Nagyboldogasszony plébániatemplomban tartották meg a XXVIII. Bárdos Lajos Zenei Hetek egyházzenei kórushangversenyét, amelyen fellépett a budapesti Sonantes ifjúsági kórus (Jankovits László vezetésével), az óbecsei pravoszláv egyház Szent

György Vértanú nevű énekkara (Danica Ruzička) és a Schola Cantorum kórus (Nagy Otília) vezetésével. A hangverseny Bárdos Lajos *Aeterna rox* című szerzeményével ért véget, amelyet a három kórus a budapesti vendégkarnagy vezényletével adott elő.

FILM

PALICSI NEMZETKÖZI FILMFESTIVÁL – Antal Nimród magyarországi rendező *Kontroll* című filmjének ítélte oda a zsűri az idei Palicsi Nemzetközi Filmfesztivál Aranytorony Díját. A Radmila Živković szerbiai színésznő, Diana Dumbava román színésznő, Anno Saul német rendező, Salamon András magyar rendező és Srđan Golubović hazai rendező összetételű zsűri Ezüsttorony Díjjal a *Neked adom a szemem* című spanyol alkotást jutalmazta. A Bronztorony Díj a *Ne mozdulj!*

című olasz alkotásnak jutott. A hazai filmkritikusok háromtagú zsűrije a dán versenyfilmet, a *Paranoia villa* című alkotást találta a legjobbnak. A közönség sorából kiválasztott bírálóbizottságnak a *Neked adom a szemem* című spanyol film tetszett a versenyműsorból. A Párhuzamok és ütközések elnevezésű, a kísérőprogramban szereplő ciklus filmjei közül a *Si and si* cég Tolerancia Díját az *Itt* című horvát filmnek ítelték oda, a Zrinko Ogresta rendezőnek a kisemberekkel való nagyfokú szolidaritásvállalása miatt. Az említett, a fesztivál idején délutánonként a szabadkai Korzó moziban vetített ciklus nézőinek a *Tejföl és lekvár* című szlovén film tetszett a legjobban, mégpedig pozitív világlátása miatt szavazott rá a publikum.

KOVÁCS SMIT Edit összeállítása